

MARINE MOLLUSKEN UIT HET OOSTELIJK DEEL VAN DE MIDDELLANDSE ZEE, 29 Een bevestiging van het voorkomen van *Nanostrea exigua* Harry, 1985

Henk K. Mienis

MARINE MOLLUSCS FROM THE EASTERN MEDITERRANEAN, 29

A confirmation of the presence of *Nanostrea exigua* Harry, 1985

The presence of the exotic oyster *Nanostrea exigua* along the Mediterranean coast of Israel is confirmed by the find of two living specimens in the inlet canal for the cooling system of a Power Plant of the Israel Electric Company near Haifa.

Bijna vier jaar geleden vond Hadas Lubinevsky, een Ph.D.-studente aan de Universiteit van Haifa, een exemplaar van *Nanostrea exigua* Harry, 1985 nabij Al Manara Island (= Vliegen Eiland), ten zuiden van Akko, in de Baai van Haifa, Israel (Lubinevsky & Mienis, 2005). Het vormde de eerste vondst van deze kleine oester-soort afkomstig uit de Indische- en Stille Oceaan (inclusief de Rode Zee) in de Middellandse Zee.

Onlangs ontving ik van Dr. Anat Glazer, een biologe verbonden aan de Israel Electric Company, een klein monster mollusken, die van de muren van een koelwaterkanaal van de Electric Centrale in Haifa waren geschraapt in augustus 2006. Dat jaar hadden ze daar voor het eerst last van een begroeiing van de muren met een laag tweekleppigen, dit ondanks het feit dat de muren regelmatig behandeld waren met een "anti-fouling" laag.

In het monster trof ik negen soorten tweekleppigen aan (exotische soorten, in dit geval zogenaamde Lessepsiaanse immigranten, zijn met een * aangeduid):

- **Brachidontes pharaonis* (P. Fischer, 1870)
- Modiolus adriaticus* Lamarck, 1819
- **Musculista senhousia* (Benson in Cantor, 1842)
- Mytilus galloprovincialis* Lamarck, 1819
- Anomia ephippium* (Linnaeus, 1758)
- **Nanostrea exigua* Harry, 1985
- Ostreola stentina* (Payraudeau, 1826)
- Mactra stultorum* (Linnaeus, 1758)
- Petricola lithophaga* (Retzius, 1786)

Tussen de mosselachtigen werden ook enkele exemplaren van twee slakjes aangetroffen:

- **Zafra selasphora* (Melvill & Standen, 1901)
- Odostomia angusta* Jeffreys, 1867

Al het materiaal is opgenomen in de mollusken verzameling van de universiteit van Tel Aviv.

De belangrijkste vondst bestond uit de twee exemplaren van *Nanostrea exigua*. Beide exemplaren waren even groot en zaten aan elkaar vastgegroeid op een klep van *Ostreola stentina*. Twee vondsten zijn nu bekend van deze kleine oester-soort uit het oostelijk deel van de Middellandse Zee.

Dit oestertje zit altijd over de hele oppervlakte van de onderste klep vast aan een andere schelp of, bij gebrek

aan grote schelpen, aan een ander stevig substraat. De randen zijn altijd opstaand van vorm, zodat deze klep als het ware een doosje vormt. De bovenste klep is altijd geheel vlak. Zowel de onder- als bovenklep vertonen goed ontwikkelde knobbeltjes langs de gehele binnenrand van de schelp.

Waarschijnlijk komt deze soort algemener langs de Mediterrane kust van Israël voor dan uit deze summiere gegevens geconcludeerd kan worden. Net als de meeste andere oesters is het een weinig aantrekkelijke soort, zodat slechts weinig verzamelaars zich inspannen om oesters in het algemeen en kleine exemplaren in het bijzonder te verzamelen.

Ongewoon was het voorkomen van enkele exemplaren van *Mactra stultorum*. Het is namelijk de enige soort die zich niet vasthecht aan een substraat of zich ergens in boort zoals *Petricola*.

Mijn dank gaat uit naar Dr. Anat Glazer (Israel Electric Company, Haifa) voor het verstrekken van het bestudeerde materiaal.

Literatuur

LUBINEVSKY, H. & H.K. MIENIS, 2005. A first record of *Nanostrea exigua* Harry, 1985, another exotic mollusk species from the Eastern Mediterranean. Triton, 12: 3-4.

Adres van de schrijver:

Mollusc Collection
National Collections of Natural History
Dept. Zoology
Tel Aviv University, IL-69978 Tel Aviv
Israel
mienis@netzer.org.il

Expositie schelpenlitho's van Lies Verdenius in Den Helder

In het kader van "Licht aan zee", een manifestatie rondom The Tall Ships' Races, zie www.lichtaanzee.nl, exposeert Lies Verdenius haar kunstenaarsboeken en litho's met schelpen en fossielen als thema in de Centrale Bibliotheek in Den Helder van 2 aug. t/m 21 sept. 2008. Adres: Centrale Bibliotheek, Bernhardplein 76, 1781 HK Den Helder, tel. 0223-623434, www.obdh.nl
Openingstijden: maandag t/m vrijdag 10.00-20.00 uur, zaterdag 10.00-16.00 uur.